

DİSK (1967): “TÜRK-İŞ, MİLLİ BİR KURULUŞ OLMaktan ÇIKMIŞTIR”

Aydınlık Gazetesi, 17 Haziran 2019

Yıldırım Koç

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), çeşitli nedenle bağlı olarak 13 Şubat 1967 tarihinde kuruldu. DİSK’i kuran beş sendikadan üçü (Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş) Türk-İş’ten ayrıldı. Türkiye Gıda-İş daha önce ayrılmıştı. Türk Maden-İş de yeni kurulmuştu.

DİSK, yeni bir konfederasyon kurma gerekçelerini **Türk-İş Çıkmazı** (DİSK Yay.No.1, İstanbul, 1967) kitapçığında açıkladı. Kitabın kapağında şöyle deniyordu: “Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) artık, Türk işçilerinin menfaatlerine hizmet etmeyen ve milli olmayan bir politika izlemektedir, Türk işçilerini temsil yetkisini yitirmiştir.”

Kitapçıkta bir bölümün başlığı da “Türk-İş, milli bir kuruluş olmaktan çıkmıştır” idi.

EMPERYALİSTLERDEN PARA ALANLAR MİLLİ KİMLİĞİNİ YİTİRİR

DİSK’in yayımladığı kitapçıkta Türk-İş emperyalist bir devlet olan ABD devletinden aldığı paralar nedeniyle haklı olarak eleştiriliyor ve Türk-İş’in, öncelikle bu nedenle, milli bir kuruluş olmaktan çıktığı ileri sürülüyordu.

Günümüzde de emperyalistlerden doğrudan veya dolaylı olarak para alanların millîği, vatanseverlerle birlikte Türkiye gemisinde olup olmadıkları sorgulanmalıdır.

DİSK’in 1967 yılındaki kitapçığının bazı bölümleri aşağıda sunulmaktadır:

“Türk-İş, 1963’ten beri Amerikan hükümetinden yani AID’dan yardım almıştır. Oysa 274 sayılı Sendikalar Kanunu, işçi örgütlerinin işverenlerden ve devlet teşekküllerinden yardım almasını yasaklamıştır. Buna rağmen Türk-İş, hükümetin de onayı ile bu Amerikan yardımlarını almış, böylece Amerikan ajanlarının da rahatça Türk-İş’te karargâh kurmalarına yol açmıştır.

“Gerçekten de Türkiye’nin bu gibi gizli manevraların dışında kalmadığı da görülüyordu. Nitekim Genel-İş Sendikasında uzman olarak çalışan bir hukukçunun bir makalesi günlük gazetelerden birinde çıkmıştı. Bunda aynı zamanda Genel-İş’in eğitim uzmanı olan Engin Ünsal, Türk-İş’le AID arasındaki ilişkiye değinmiş, Amerikan Devlet Bakanlığının resmi organı olan AID’nin Türk-İş’e yaptığı para yardımının Sendikacılığımızın bağımsızlığı kavramı ile bağdaşamayacağını söylemişti. Engin Ünsal şöyle diyordu: “Amerikan hükümetinin bu şartlandırması, Sendikacılığımızın özgür davranışını sınırlayacak, kişiliğini bulmasını geciktirecek ve ülkemizin koşullarına aykırı düşen bir sendikacılık anlayışının gelişmesine yol açacak niteliktedir.”

“Bu yazının yayınlanmasından sonra AID’nin Sendikalar bölümünden birisi, Genel-İş Sendikasının başkanına telefon etmiş, bu yazıdan haberi olup olmadığını sormuş, yazının Amerikan Elçiliği tarafından beğenilmediğini bildirmişti. Ayrıca AID’ci kişi AID’nin Türk-İş’e geniş çapta yardımlar yaptığını, Genel-İş Sendikasının da Türk-İş’e üye olmakla bu yardımlardan yararlandığını hatırlatmıştı. Sonra şunu sormuştu: Amerikan Elçiliği böyle ard düşünceli kimselerin nasıl olup da sendikalarda çalıştırıldığını bilmek istiyor. (YÖN, Sendikacılığımızda Amerikan Oyunları, 1 Temmuz 1966)

EMPERYALİSTLERİN PARASINA MUHTAÇLIK

“İşte, Türk-İş yöneticileri israf ve şatafat düşkünlükleri yüzünden kendi kaynaklarıyla geçinir bir durumdaki uzaklaşmış, uzaklaştıkça Amerikan yardımlarına avuç açmış ve sonunda bütçenin büyük bir bölümünü AID yardımları kaplamıştır. Para yardımı arttıkça da Türk-İş bağımsızlığını yitirmiştir. O kadar ki AID yardımları çok kere Türk-İş muhasebesine intikal ettirilmeden eğitim uzmanının emrine verilmiştir. On binlerce lira, harlandıktan sonra Türk-İş muhasebesine intikal ettirilmiştir.

“Türk-İş, Milli Bir Kuruluş Olmaktan Çıkmıştır:

“Türk-İş, AID’dan doğrudan doğruya yardım alarak, Amerika politikasına uygun bir yola girmiştir. Amerikalılarla o kadar içli dışlı olmuşlar ki, Türk-İş kadrolarında görülen memurların yarısından fazlasının maaşını Amerikan hükümeti ödemeğe başlamıştır.”